

Nuo liepos 1 d., pirmadienio, visoje Lietuvoje pradedama teikti pacientų pavėžėjimo paslauga. Pavėžėjimo kriterijus atitikę pacientai galės užsisakyti pavėžėjimo paslaugą telefonu 1808 iš namų į gydymo įstaigą ir atgal. Šios paslaugos plėtra priartins gydymo paslaugas prie pacientų ir taip padės labiausiai pažeidžiamiems gyventojams (dėl sveikatos, neturto, amžiaus). Priemonės tikslas yra užtikrinti, kad amžius, dalyvumo lygis, sveikatos būklė ar kiti veiksniai nebūtų kliūtis gauti reikalingas sveikatos priežiūros paslaugas.

Bandomasis pacientų pavėžėjimas startavo praėjusių metų rugpjūčio mėnesį dalyje šalies savivaldybių. Nuo šių metų liepos 1 d. paslauga plečiama į visą Lietuvą ir bus teikiama visose 60-yje savivaldybių.

Sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys akcentuoja, kad Lietuvoje pacientai gali laisvai rinktis tiek gydymo įstaigą, tiek gydantį mediką. Kartu su pacientų pavėžėjimo plėtra į visą Lietuvą padidinamas pacientų mobilumas, taip užtikrinant pacientų galimybę gauti aktualiausias planines sveikatos paslaugas.

„Bandomojo paciento pavėžėjimo rezultatai parodė, kad pavėžėjimo paslauga yra aktuali, sprendžianti tiek gydymo paslaugų prieinamumo, tiek socialinius klausimus. Ja jau pasinaudojo tūkstančiai pacientų. Kartu su pavėžėjimo paslaugos plėtra į visą Lietuvą naikinamas dar vienas barjeras ir užtikrinama paciento teisė rinktis gydymo įstaigą bei gauti savalaikę medicininę paslaugą. Pagirtinas bendras valstybės ir savivaldybių veikimas, vardan pacientų gerovės“, – sako ministras.

„Dėkojame Vyriausybei bei SAM už konstruktyvią diskusiją, kurios rezultatas turėtų pateisinti gyventojų lūkesčius ir suteikti paslaugą tiems, kuriems kitaip gali būti sudėtingiau laiku patekti pas reikiamą gydytoją. Didelis privalumas yra ir tai, kad paslauga bus teikiama tolygiai visoje Lietuvoje. Tikiuosi, per vasarą išmoksime ja naudotis, tiek atokiausiuose regionuose, tiek aplink didžiuosius miestus esančiose savivaldybėse. O savivaldybės ir toliau rūpinsis bei veš pacientus, kuriems reikalinga dializė“, – teigia Audrius Klišonis, Plungės meras ir Lietuvos savivaldybių asociacijos laikinai einantis pareigas prezidentas.

Anot pavėžėjimo paslaugą koordinuosiančios Greitosios medicinos pagalbos tarnybos vadovo Nerijaus Mikelionio, didžiąją dalį pavėžėjimo paslaugų vykdys ne GMP brigados, o viešuosius konkursus laimėjusios, tokias paslaugas teikiančios įmonės. „Įvertinus pilotinio projekto rezultatus, paaiškėjo, jog tokie pavėžėjimai sudaro 90 procentų visų paslaugų. Žinoma, jeigu asmeniui pavėžėjimo metu reikės sveikatos priežiūros paslaugų – tai

jau GMP darbas“, – sako N. Mikelionis.

„Kauno klinikos teikia gydymo paslaugas pacientams ne tik iš Kauno apskrities – pastarieji sudaro kiek daugiau nei 60 proc. Likusi dalis pacientų (beveik 40 proc.) atvyksta iš kitų Lietuvos apskričių. Todėl suprantama, kad dalis jų neturi galimybės atvykti patys, tad jiems pavėžėjimo paslauga tampa itin svarbi. Tikime, kad šio projekto dėka pagerinsime paslaugų prieinamumą regionų gyventojams“, – teigia LSMU ligoninės Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius.

Bandomojo pavėžėjimo rezultatai

Naujovė – pilotinis pacientų pavėžėjimo projektas startavo praėjusių metų rugpjūčio 1 d. 20-ye šalies savivaldybių. Siekiant surinkti aktualius duomenis, o taip pat įdiegti įvairius techninius ir organizacinius sprendimus, projektas buvo įgyvendinamas etapais, įjungiant skirtingas pacientų grupes: turinčius hemodializės ir transplantacijos paslaugų poreikį, vyresnius nei 75-amžiaus pacientus, turinčius negalią. Nuo šių metų liepos 1 d. visoms šioms pacientų grupėms pavėžėjimo paslauga bus teikiama ir toliau, tik išplečiant geografiją iki visos Lietuvos teritorijos.

Per vienuolika bandomojo projekto mėnesių iš viso suteikta 16,5 tūkst. pavėžėjimo paslaugų, iš jų 12,3 tūkst. – inkstų ligomis sergantiems pacientams, kuriems periodiškai būtina atlikti hemodializės procedūrą. 1,7 tūkst. pacientai buvo vežami į gydymo įstaigą specializuotoms ambulatorinėms paslaugoms gauti, virš 700 kartų – ambulatorinėms reabilitacijos paslaugoms. Daugiausiai pavėžėjimo paslaugų suteikta Vilkaviškio, Prienų, Lazdijų, Šakių ir Kaišiadorių savivaldybių gyventojams.

Nuo liepos 1 d. pradedamos teikti pavėžėjimo paslaugos bus apmokamos valstybės biudžeto bei Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis, išskyrus hemodializės – ją kompensuos savivaldybės.

Kam skirta pavėžėjimo paslauga?

Pavėžėjimo paslauga yra skirta gyventojams, kuriems:

- nustatytas 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis, ir kurie turi teisę į priemokas už kompensuojamuosius vaistus dėl nepakankamų pajamų;
- nustatytas neįgalumo lygis, ir kurie turi teisę į priemokas už kompensuojamuosius vaistus dėl nepakankamų pajamų.
- 75 metų bei vyresniems asmenims, kurie turi teisę į priemokas už

kompensuojamuosius vaistus dėl nepakankamų pajamų;

- asmenims, kuriems pavėžėjimo paslauga yra reikalinga dėl sveikatos būklės.

Pavėžėjimas skirstomas į dvi rūšis: nespecializuotą ir specializuotą. Pastarojo pavėžėjimo metu dalyvauja medicininį išsilavinimą turintis asmuo. Tai reiškia, kad pavėžėjimo paslauga teikiama greitosios medicinos pagalbos automobiliu, jo metu yra stebima paciento būklė. Nespecializuoto pavėžėjimo metu medikas pacientų nelydi.

Kaip užsisakyti pavėžėjimą?

Pavėžėjimo paslaugą galima užsisakyti paskambinus į Karštąją liniją trumpuoju telefono numeriu 1808. Daugiau informacijos – interneto svetainėje <https://1808.lt/>.

Linijos operatorius, patikrinęs, ar pacientas turi teisę gauti paslaugą, skiria jo poreikius atitinkančią transporto priemonę, suderina pavėžėjimo laiką. Pavėžėjimo paslauga yra planinė, ją užsakyti rekomenduojama ne **anksčiau kaip prieš mėnesį ir ne** vėliau nei prieš dvi darbo dienas.

Užsakyti pavėžėjimo paslaugą gali ne tik pats pacientas, bet ir jį lydintis asmuo, socialinis darbuotojas, šeimos narys, sveikatos priežiūros specialistas ar kitas žmogus. Kartu su pacientu užsakytu transportu gali vykti ir jį lydintis asmuo ar net šuo vedlys.

Daugiau informacijos apie pacientų pavėžėjimo projekto teisinį reglamentavimą galite rasti [ČIA](#).

Liepos 1 d. spaudos konferencijos ir paslaugos pristatymo įrašą galima peržiūrėti [ČIA](#).

